

Tax Flash

Česká republika, 20. říjen 2010

Tax Flash je elektronický newsletter, jehož prostřednictvím vás společnost PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. informuje o nejaktuálnějších novinkách v oblasti daní a práva. Ucelený přehled nejdůležitějších změn a jejich dopadů na vaše podnikání nabízí měsíční newsletter Tax & Business News.

Upozornění: Informace obsažené v tomto materiálu mají obecný charakter a neposkytují souhrnnou analýzu zmíněných témat. Uživatelé by před konáním nebo zdržením se konání na základě informací obsažených v tomto materiálu měli zvážit využití příslušných profesionálních služeb. Nebudou akceptovány jakékoli nároky na odškodnění za kroky podniknuté ve vztahu k tomuto materiálu.

© 2010 PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. Všechna práva vyhrazena. „PricewaterhouseCoopers“ označuje společnost PricewaterhouseCoopers Česká republika s.r.o. nebo, pokud tak vyplývá z kontextu, globální síť společností PricewaterhouseCoopers International Limited nebo jiné společnosti, které jsou členy této sítě, přičemž každá z nich je samostatným a nezávislým právním subjektem.

Kontakty

PricewaterhouseCoopers
Česká republika, s.r.o.

Martin Diviš, ředitel
martin.divis@cz.pwc.com
+420 251 152 574

Petra Šafková, senior manažer
petra.safkova@cz.pwc.com
+420 251 152 552

Kancelář Praha
Kateřinská 40,
120 00 Praha 2
+420 251 151 111

Kancelář Brno
náměstí Svobody 20,
602 00 Brno
+420 542 520 111

Kancelář Ostrava
Zámecká 20,
702 00 Ostrava
+420 595 137 111

Jste připraveni na novelu zákona o DPH?

Parlament České republiky projedná na své schůzi dne 26. října 2010 návrh novely zákona o DPH, která by měla být účinná od 1. ledna 2011. Návrh novely nyní čeká obvyklý schvalovací proces.

Novela přináší několik zásadních změn, například zavedení institutu ručení za odvod DPH či „lokální reverse-charge“ jako nástroje v boji proti daňovým únikům. Řada navrhovaných změn dále transponuje do zákona nové evropské směrnice, některé změny pak svou povahou pouze doladují či zpřesňují stávající ustanovení zákona v návaznosti na platnou evropskou legislativu.

Níže uvádíme přehled těch nejzásadnějších změn.

Vracení DPH u nedobytných pohledávek

Věřitelé, jejichž pohledávka není dlouhodobě zaplacená, budou oprávněni provést opravu výše daně na výstupu za podmínky, že proti dlužníkovi bylo zahájeno insolvenční řízení.

Plátce může opravu provést pouze u pohledávek, které vznikly ve lhůtě nejpozději 6 měsíců před rozhodnutím soudu o úpadku. Novela dále stanovuje, že věřitel a dlužník nesmí být „spřízněnými“. Separátně je řešena situace, kdy následně dojde k plnému nebo částečnému uspokojení pohledávky či jejímu postoupení.

Podmínkou vracení DPH u nedobytných pohledávek je doručení dokladů o opravě DPH u této pohledávky dlužníkovi. Kopie těchto dokladů spolu s evidencí je věřitel povinen předložit jako přílohu k daňovému přiznání.

Lokální reverse-charge

Jedním z opatření v boji proti daňovým únikům je zavedení režimu přenesení daňové povinnosti u zdanitelných plnění s místem plnění v tuzemsku na příjemce plnění, tzv. lokální reverse-charge.

Lokální reverse-charge, který v současné době platí pro dodání zlata, bude rozšířen i na obchodování s emisními povolenkami a dodání šrotu. Poskytování stavebních a montážních prací bude systémem lokálního reverse-charge podléhat s účinností od 1. ledna 2012. Mimo to, ministerstvo financí v současnosti jedná s Evropskou komisí o povolení uplatnit tento režim i u lokálního prodeje benzínu a nafty.

Novela stanovuje dodavateli i odběrateli povinnost vést evidenci plnění podléhajících lokálnímu reverse-charge a předkládat ji finančnímu úřadu ve lhůtě pro podání daňového přiznání.

Institut ručení

Novela dále navrhuje zavést institut ručení za odvedení DPH u tuzemských plnění. Pokud DPH neodvede plátce, který plnění poskytl, pak může být DPH vymáhána na příjemci plnění.

Skutečnost, zda příjemce věděl, respektive měl nebo mohl vědět, že DPH nebude plátcem odvedena, bude posouzena správcem daně, na němž leží důkazní břemeno.

Institut ručení se uplatní také v situaci, kdy se sjednaná úplata za zdanitelné plnění zjevně odchyluje od ceny obvyklé a účastníci transakce nejsou schopni prokázat ekonomické odůvodnění této odchylky.

Novela plátci umožňuje, aby v případech, kdy má pochybnosti o dodavateli, sám odvedl daň z přijatého plnění správci. Zaplacená daň bude přijata na speciální depozitní účet, odkud bude převedena na osobní účet dodavatele ke dni její splatnosti. Pokud bude daň uhrazena, přeplatek bude použit na úhradu dalších nedoplatků dodavatele.

Oprava základu daně a opravný daňový doklad

Oproti platnému ustanovení zákona, dle něhož má plátce v určitých případech možnost (dobropis) a v některých povinnost (vrubopis) provést opravu základu daně a výše daně, novela zavádí v obou těchto případech povinnost opravu základu daně a výše daně provést.

Pro účely opravy bude plátce nově povinen vystavit opravný daňový doklad. Pojem daňový dobropis a daňový vrubopis je zrušen a zákon nově definuje náležitosti opravného daňového dokladu. V praxi bude mít plátce povinnost vystavit opravný daňový doklad v případě, kdy dodatečně poskytl slevu nebo mu bylo vráceno zboží z titulu jeho reklamace.

Dle novely vznik povinnosti opravit uplatněný nárok na odpočet již nebude navázán na obdržení daňového dokladu, ale na okamžik, kdy se plátce dozvěděl o okolnostech rozhodných pro opravu. Pokud tedy plátce vrátí reklamované zboží, je povinen provést opravu v odpočtu v přiznání již za zdaňovací období, v němž zboží vrátil.

Novela také obsahuje pravidla pro opravy základu daně a výše daně vynucené nesprávným uplatněním daně (např. z důvodu chybného určení místa zdanitelného plnění). Opravy bude nutné provést formou dodatečného daňového přiznání.

Zpřísnění pravidel pro uplatnění nároku na odpočet

Odpočet daně u dlouhodobého majetku

Dle novely ztrácí plátce možnost uplatnit nárok na odpočet daně v plné výši při pořízení dlouhodobého majetku v případě, že tento majetek bude použit jak pro firemní, tak i pro soukromé účely. Navrhovaná změna se dotkne například uplatnění nároku na odpočet DPH u firemních vozidel, která jsou zaměstnanci využívána i pro soukromé účely.

Při pořízení krátkodobého majetku (např. notebook, mobilní telefon) bude mít plátce stále možnost uplatnit plný nárok na odpočet DPH a použití majetku pro účely nesouvisející s jeho ekonomickou činností následně dodanit.

Novela stanovuje specifické pravidlo pro uplatnění nároku na odpočet daně u dlouhodobého majetku vytvořeného vlastní činností v případě, že je majetek užíván jak pro firemní, tak pro soukromé účely. V okamžiku, kdy je majetek uveden do užívání, plátce přizná a zaplatí daň z tohoto majetku a zároveň si uplatní nárok na odpočet v poměrné výši stanovené dle účelu využití majetku. Nárok na odpočet tak nebude dotčen různou výší koeficientů v letech, kdy byl majetek vytvářen. Pro účely tohoto ustanovení novela zavádí novou definici dlouhodobého majetku vytvořeného vlastní činností, která zahrnuje také technické zhodnocení majetku.

Úprava odpočtu daně u nemovitostí

Dle návrhu novely dojde k prodloužení lhůty pro úpravu odpočtu daně u nemovitostí ze současných 5 na 10 let. Při úpravě odpočtu daně se nově zohlední to, zda byl majetek používán pro změnéné účely pouze po část kalendářního roku.

Pokud plátce uplatnil odpočet daně do 31.12.2010 postupuje dle dosavadních pravidel platných pro úpravu a vyrovnání daně, tj. např. lhůta 5 let pro úpravu odpočtu je zachována.

Vyrovnání odpočtu daně u jiného majetku

U jiného než dlouhodobého majetku (např. drobný majetek, zásoby) bude mít plátce nově povinnost provést opravu nároku na odpočet daně, pokud ve lhůtě pro uplatnění nároku na odpočet daně (tj. v rámci 3 let) byl majetek použit pro jiné ekonomické účely, než které byly zohledněny při uplatnění odpočtu. Plátce provede vyrovnání odpočtu jednorázově pouze při prvním použití majetku pro jiné účely.

Obchodní vzorky a reklamní předměty

Novela omezuje uplatnění nároku na odpočet daně u obchodních vzorků a reklamních předmětů. Pokud budou tyto poskytnuty v souvislosti s osvobozeným plněním bez nároku na odpočet, plátce nebude mít nově možnost uplatnit nárok na odpočet při jejich pořízení.

Daňový doklad pro účely uplatnění nároku na odpočet

U přijatých tuzemských zdanitelných plnění novela podmiňuje uplatnění nároku na odpočet daně existencí platného daňového dokladu. Nárok na odpočet daně nelze uplatnit v případě, kdy daňový doklad neobsahuje DIČ poskytovatele nebo příjemce plnění nebo chybí údaje pro stanovení základu daně a výše daně.

Naopak v případech, kdy plátce je osobou povinnou přiznat a zaplatit daň, například při pořízení zboží z jiného členského státu, nárok na odpočet daně není vázán na držení daňového dokladu a může být prokázán jiným způsobem.

Souhrnné hlášení

Novela navrhuje, aby měl plátce možnost podat souhrnné hlášení ve formě datové zprávy bez zaručeného elektronického podpisu, a to za podmínky, že související e-tiskopis opatřený podpisem oprávněné osoby doručí na příslušný finanční úřad ve lhůtě pro podání souhrnného hlášení.

Změna pravidel pro stanovení místa plnění

Pravidlo pro určení místa zdanitelného plnění, které se vztahuje na dodání plynu soustavami a dodání elektřiny, se nově uplatní také u dodání tepla a chladu.

Novela povinně implementuje směrnici Rady 2008/8/ES, na jejímž základě bude místo plnění u služeb vztahujících se ke kulturní, umělecké, sportovní, vědecké nebo vzdělávací akci a jejich organizování v zemi sídla příjemce, pokud se jedná o plátce DPH. Naopak, místo plnění u služeb spočívajících v oprávnění ke vstupu na výše zmíněné akce bude v místě jejich konání.

Změna ve stanovení DUZP u vybraných služeb

U služeb s místem plnění v tuzemsku, které jsou poskytnuty osobou registrovanou k dani v jiném členském státě či zahraniční osobou, nebude povinnost českého plátce přiznat a zaplatit daň již vázána na vystavení daňového dokladu, respektive doplnění údajů na přijatý doklad v daňové evidenci. Daňová povinnost vznikne plátcovi ke dni poskytnutí služby, nebo k poslednímu dni měsíce, v němž byla poskytnuta úplata za danou službu, pokud tento den předchází datu poskytnutí služby.

U služeb s místem plnění mimo tuzemsko novela již neváže povinnost přiznat plnění na vystavení daňového dokladu. Nově plátce přizná plnění ke dni jeho uskutečnění, nebo ke dni přijetí úplaty, a to k tomu dni, který nastane dříve.

Pokud bude služba poskytována po dobu delší než 12 kalendářních měsíců, plnění se bude považovat za uskutečněné nejpozději k poslednímu dni každého kalendářního roku. Nově již tedy plátce nebude mít možnost odložit svou daňovou povinnost na následující rok.

Lhůta pro osvobození převodu nemovitostí

Nově je počátek běhu tříleté lhůty vázán na účel využití stavby. V praxi to znamená, že například u industriálních nemovitostí, které byly přestavěny na bytové jednotky, začíná lhůta běžet od vydání kolaudačního rozhodnutí uděleného na nové využití stavby, tj. pro bytové účely.

Sankce za nesplnění registrační povinnosti

Pokud osoby se sídlem nebo místem podnikání v tuzemsku nesplní svou registrační povinnost, stanoví jim správce daně nově daň náhradním způsobem. Navrhované opatření znamená zpřísnění sankce oproti současnosti.

Novela také navrhuje, aby byl správce daně oprávněn zrušit registraci k DPH v případě, kdy plátce uskutečňuje pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet.

Osvobození od daně při dovozu zboží

Novela upřesňuje podmínky pro osvobození od daně zboží, které je přepraveno ze třetí země a odeslání nebo přeprava tohoto zboží jsou ukončeny v jiném členském státě.

Pro účely osvobození je plátce povinen předložit celnímu orgánu důkazy o zamýšleném odeslání zboží do jiného členského státu (např. smlouvy, objednávky zboží apod.) již v okamžiku propuštění zboží do volného oběhu. Pokud tak plátce neučiní, vzniká mu daňová povinnost.

Spojené osoby

Novela rozšiřuje odpovědnost členů skupiny na veškeré případy zániku jejich členství ve skupině. Nově bude tedy ošetřen i případ, kdy dojde k zániku členství například z důvodu úmrtí člena skupiny.

V současnosti připravujeme školení na téma novely zákona o DPH. O bližších detailech vás budeme včas informovat.